

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Klaudia Binienda

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2024 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie J.R.

ukaranego z art. 145 § 1 k.w.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść ukaranego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 13 maja 2024 r., sygn. akt V W 1426/24,

**uchyła zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej
orzeczenia o karze i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi
Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie do
ponownego rozpoznania.**

Andrzej Tomczyk Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

J.R. został obwiniony o to, że w dniu 29 kwietnia 2023 r. około godz. 20:40 przy ul. [...] w W., zaśmiecił miejsce dostępne dla publiczności poprzez

pozostawienie na chodniku szkła z rozbitej butelki, tj. o wykroczenie z art. 145 § 1 k.w. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wyrokiem nakazowym z dnia 13 maja 2024 r., sygn. akt V W 1426/24, uznał go za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia i za to, na podstawie art. 145 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 zł.

Wobec braku sprzeciwu uprawnionych stron, którym prawidłowo doręczono odpis orzeczenia, wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 30 maja 2024 r. (k. 24).

Na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. Prokurator Generalny wniósł kasację od tego wyroku na niekorzyść obwinionego J.R., zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 145 § 1 k.w., polegające na wymierzeniu obwinionemu za przypisane mu wykroczenie popełnione w dniu 29 kwietnia 2023 r., na podstawie powołanego przepisu art. 145 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w., kary grzywny w wysokości 300 złotych, podczas gdy zgodnie z treścią art. 145 § 1 k.w., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2022 r., kara grzywny mogła być wymierzona w wysokości nie niższej niż 500 złotych.

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się w sposób oczywisty zasadna, co pozwalało na uwzględnienie jej w całości i rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że ustawa z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 1726), zmieniła zakres odpowiedzialności karnej sprawców wykroczeń wyczerpujących ustawowe znamiona art. 145 § 1 k.w. W porównaniu do brzmienia przepisu art. 145 § 1 k.w. przed nowelizacją, kiedy to sprawca podlegał karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany, ustawodawca zaostriżył zakres odpowiedzialności i począwszy od 1 września 2022 r. sprawcy tych wykroczeń podlegają karze grzywny nie niższej niż 500 złotych. J.R. został uznany za winnego

popęłnienia w dniu 29 kwietnia 2023 r. wykroczenia wyczerpującego znamiona art. 145 § 1 k.w., zagrożonego karą grzywny nie niższą niż 500 złotych. Dlatego też, wymierzając mu za ten czyn karę grzywny w wysokości 300 złotych, Sąd Rejonowy dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego, skoro wymierzył obwinionemu karę w wysokości poniżej ustawowego progu, przewidzianego w dyspozycji przywołanego przepisu.

Wprawdzie zgodnie z art. 24 § 1 k.w. grzywnę wymierza się w wysokości od 20 do 5.000 złotych, jednak zasada ta obowiązuje, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Ustawodawca w sposób wyraźny zastrzegł zatem, iż na gruncie regulacji szczególnych istnieje możliwość odstępstwa od przyjętych we wskazanym przepisie granic i taką właśnie modyfikację zawiera art. 145 § 1 k.w., przewidując grzywnę minimalną, wyższą niż określone w przepisie ogólnym (art. 24 § 1 k.w.), poprzez stwierdzenie, że grzywna może być orzeczona w wysokości „nie niższej niż 500 złotych” (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2022 r., I KK 252/22, LEX nr 3562629*).

Tym samym, wymierzenie J.R. na podstawie art. 145 § 1 k.w. za przypisane mu wykroczenie kary grzywny w wysokości 300 (trzystu) złotych, nastąpiło z uchybieniem jej minimalnego ustawowego progu, zakreślonego jako „nie mniej niż 500 złotych”. Wymierzenie kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w przepisie, który określa kwalifikację prawną czynu przypisanego, bez wskazania szczególnej podstawy do takiego ukształtowania rozstrzygnięcia co do kary, stanowi rażące naruszenie prawa materialnego – przepisu stanowiącego podstawę ukarania obwinionego i zawsze ma, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., istotny wpływ na treść wyroku (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 grudnia 2023 r., I KK 353/23, LEX nr 3644314; z dnia 28 stycznia 2021 r., II KK 412/20, LEX nr 3181993; z dnia 5 lutego 2013 r., III KK 228/12, LEX nr 1277739*).

W rezultacie, Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na niekorzyść obwinionego – w terminie przewidzianym w art. 110 § 2 k.p.w., a więc przed upływem 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się

orzeczenia – uchylił wyrok nakazowy w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazał sprawę w tym zakresie Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Andrzej Tomczyk Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek

[ms]